

TOELICHTING KEURINGSLADDER HET GROENE STRAND



Documentnaam: Toelichting Keuringsladder Het Groene Strand
Datum: April 2025

Het Groene Strand is in 2020 opgericht door de samenwerking tussen LandschappenNL, Stichting Duinbehoud, IVN Natuureducatie, Stichting ANEMOON en Vogelbescherming Nederland. Met het project hebben zij zich t/m 2025 in gezet om de natuur en natuurbeleving terug te brengen op de Nederlandse stranden. Dit was niet mogelijk zonder de bijdrage van de Nationale Postcode Loterij. Het project is afgerond, maar de missie van Het Groene Strand gaat voort!



Inhoudsopgave

INLEIDING	3
VOORWAARDE 1. ER IS EEN STRANDCOMMUNITY ACTIEF	4
VOORWAARDE 2. HANDMATIGE SCHOONMAAK	5
VOORWAARDE 3. VOORLICHTING EN EDUCATIE	5
VOORWAARDE 4. PLASTICVRIJ TERRAS.....	6
VOORWAARDE 5. MACHINALE SCHOONMAAK.....	7
VOORWAARDE 6. RIJPADEN.....	7
VOORWAARDE 7. MONITORING NATUURWAARDEN	8
VOORWAARDE 8. MONITORING AFVAL EN MENSELIJKE ACTIVITEITEN.....	9
VOORWAARDE 9. ZONERING VOOR RECREATIE	10
VOORWAARDE 10. MAATREGELEN OMTRENT BROEDVOGELS EN ZEEHONDEN	11

Inleiding

Doel van deze toelichting

Dit document bevat een toelichting op de voorwaarden en criteria die in de *keuringsladder*¹ van Het Groene Strand staan. Begrippen worden uitgelegd om het lezen en inhoudelijk begrijpen van de voorwaarden en criteria te bevorderen.

Om de Groene Strand Wimpel te mogen voeren, moet bij elke voorwaarde minimaal aan criterium (a) van de keuringsladder worden voldaan. Het streven is echter om een stap verder te gaan, zoals omschreven in criteria (b) en (c). Aanvragers van de Groene Strand Wimpel kunnen dit document naast de keuringsladder gebruiken om te beoordelen aan welke criteria zij voldoen.

Er zijn verschillende manieren waarop aan de criteria voldaan kan worden. De *Handreiking Groene Strand*² bevat inspirerende voorbeelden van groen strandbeheer en is een waardevol hulpmiddel om inzicht te krijgen in wat het naleven van de Groene Strand-voorwaarden in de praktijk betekent. De impactniveaus in de Handreiking Groene Strand (minimaal, gedegen en beste impact) verwijzen niet naar de criteria (a, b, c) op de keuringsladder. De impactniveaus in de Handreiking Groen Strand geven aan welke positieve invloed bepaalde maatregelen hebben op de natuur van het strand.

1. Keuringsladder

In de keuringsladder van Het Groene Strand staan de tien voorwaarden met bijbehorende criteria waaraan een strand moet voldoen om de Groene Strand Wimpel te mogen voeren.

2. Handreiking Groene Strand

Deze handreiking biedt beheerders en exploitanten inspiratie en voorbeelden van stappen die zij kunnen nemen om een Groen Strand te ontwikkelen en te beheren.

Opbouw van deze toelichting

De tien hoofdstukken komen overeen met de tien voorwaarden waaraan een strand moet voldoen om de Groene Strand Wimpel te mogen voeren. Dikgedrukt staat de omschrijving van de voorwaarde, met daaronder de criteria (a, b en in sommige gevallen c), zoals opgenomen in de keuringsladder. In de omschrijving van de voorwaarden en criteria zijn bepaalde woorden schuingedrukt en voorzien van een cijfer dat verwijst naar de uitleg daar direct onder. Sommige criteria bevatten onderdelen waarvan de toepassing afhangt van interpretatie en invulling. Het wordt aangeraden om bij twijfel of aan de voorwaarde is voldaan, contact op te nemen met de Stichting Keurmerk Milieu, Veiligheid en Kwaliteit (KMKV).

Voorwaarde 1. Er is een strandcommunity actief

Er is een strandcommunity actief ter bevordering van natuur en natuurbeleving op het strand.

1a. Meerdere lokale partners (gemeente/terreinbeheerders, ondernemers, vrijwilligersgroepen, natuurorganisaties) werken samen als *strandcommunity*¹. De gemeente/terreinbeheerder heeft een of meerdere *aanspreekpunt(en)*² voor de *strandcommunity* en/of is deel van de strandcommunity. Alle partners zijn bekend met de doelen en inhoud van Het Groene Strand.

1b. Meerdere lokale partners (gemeente/terreinbeheerders, ondernemers, vrijwilligersgroepen, natuurorganisaties) werken samen aan (1) opruimen, (2) educatie én (3) monitoring; en er is een *trekker(coördinator)*³ voor de strandcommunity; en **1a** is van toepassing.

1. Strandcommunity

Een strandcommunity is een samenwerking tussen lokale partijen en (natuur)organisaties. Daarnaast biedt de strandcommunity onderdak aan mensen die nog geen lid zijn van een bestaande (natuur)organisatie. Het doel is het verbeteren van de natuurwaarden op het strand en het bevorderen van waardering voor strandnatuur bij bezoekers door middel van educatie en natuurbeleving.

De strandcommunity organiseert één à twee keer per jaar een (online) bijeenkomst, bijvoorbeeld aan het begin van het strandseizoen en in het najaar voor een evaluatie. Binnen de strandcommunity worden inzet, kennis, vaardigheden en materiaal gedeeld. De strandcommunity zet zich op diverse manieren in voor natuurontwikkeling op het strand, werkt samen om te voldoen aan de voorwaarden van Het Groene Strand en draagt deze actief uit.

2. Aanspreekpunt(en) gemeente/terreinbeheerder

De gemeente en/of terreinbeheerder heeft een vast aanspreekpunt dat bekend is bij de andere deelnemers van de strandcommunity.

3. Trekker/coördinator

De organisatie van een strandcommunity kan op verschillende manieren worden vormgegeven. Zo kunnen er één of meerdere trekkers/coördinatoren zijn die het overzicht bewaren, een coördinerende rol vervullen en fungeren als contactpersoon richting de gemeente of terreinbeheerder.

Voorwaarde 2. Handmatige schoonmaak

Het strand, of een gedeelte hiervan, wordt structureel schoongehouden door handmatige schoonmaakacties.

2a. Er wordt minstens 6 keer per jaar een gedeelte van het Groene Strand *handmatig schoongemaakt*¹ door (een van de partners van) de strandcommunity.

2b. *Schoonmaakacties* en vrijwilligers worden *gefaciliteerd*² door de gemeente/terreinbeheerder/ondernemers/anders:...; en **2a** is van toepassing

2c. Handmatige schoonmaak vindt plaats op het gehele Groene Strand; en **2a** en **2b** zijn van toepassing.

1. Handmatige schoonmaak

Tijdens het handmatig reinigen van stranden wordt het afval met de hand of met een prikker opgeruimd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen menselijk afval, zoals plastic, wat wordt opgeruimd, en natuurlijk aanspoelsel, zoals zeewier en aangespoelde zeedieren, wat blijft liggen. Natuurlijk aanspoelsel vormt de basis van de voedselketen op het strand en is van groot belang voor de biodiversiteit.

Ieder jaar kan opnieuw worden geëvalueerd en beoordeeld welk gedeelte van het strand uitsluitend handmatig zal worden schoongehouden. Hierbij kan rekening worden gehouden met enerzijds de afvaldruk en anderzijds de mate van activiteit van de strandcommunity met betrekking tot het opruimen van afval. Het streven is om hier elk jaar een stap verder in te gaan, en indien mogelijk zelfs tot er uitsluitend nog handmatig wordt schoongemaakt.

2. Gefaciliteerd

De strandcommunity organiseert schoonmaakacties op het strand. Vrijwilligers beschikken over de juiste materialen zoals prikkers, jutzakken en strandkarren. De gemeente kan bijvoorbeeld jaarlijks hiervoor een budget beschikbaar stellen en zorgen voor het afvoeren van het verzamelde afval. Ook andere partijen kunnen een rol spelen in het faciliteren van de vrijwilligers, bijvoorbeeld een strandexploitant die ruimte beschikbaar stelt voor de opslag van materialen.

Voorwaarde 3. Voorlichting en educatie

Van het strand gaat een duidelijke voorlichtingsfunctie uit en er worden educatieactiviteiten georganiseerd.

3a. Het verhaal van Het Groene Strand is permanent passief aanwezig (bijvoorbeeld d.m.v. bebording, folders/flyers of de QR code van de Groene Strand webapp).

3b. Het verhaal van Het Groene Strand wordt regelmatig uitgedragen door een *educatieve activiteit*¹; en **3a** is van toepassing.

3c. Nieuwe *gidsen*² worden ‘opgeleid’ en er is een geïntegreerd educatieprogramma met *verschillende doelgroepen*³ (bewoners, scholen, toeristen) en leeftijdscategorieën; en **3a** en **3b** zijn van toepassing.

1. Educatieve activiteit

Te denken valt aan excursies, Groene Strand expedities en gastlessen, maar bijvoorbeeld ook aan opruimacties met ruimte voor het achtergrondverhaal van Het Groene Strand, het gebruik van de Groene Strand webapp voor monitoring, kinderactiviteiten, lezingen en creatieve wedstrijden. Educatie en voorlichting hebben tot doel de bewustwording en zorg voor de natuur op het strand te vergroten.

2. Gids

Een Groene Strand Gids speelt een belangrijke rol in het uitdragen en delen van het verhaal en de boodschap van Het Groene Strand. Door verhalen over de dieren en planten op het strand te vertellen neemt een gids mensen mee in de verwondering en bewustwording over strandnatuur. Strandcommunities kunnen bij het opleiden van gidsen gebruikmaken van de Handreiking Groene Strand Expeditie, te vinden op de [educatieproducten webpagina](#) van Het Groene Strand. Voor educatie en opleidingen kunnen strandcommunities tegen vergoeding terecht bij LandschappenNL, IVN, Stichting ANEMOON en/of Stichting Duinbehoud.

3. Verschillende doelgroepen

Denk hierbij aan, maar niet beperkt tot, actieve samenwerking met lokale educatieinstanties, musea, scholen, bezoekerscentra en ondernemers (gastheren).

Voorwaarde 4. Plasticvrij terras

Bij aanwezigheid van één of meer strandpaviljoens, moet er minimaal één een plasticvrij terras hebben.

4a. Minimaal één *plasticvrij terras*¹ aanwezig; andere paviljoens moeten door dit initiatief aangemerkt worden als ‘Is bezig plasticvrij te worden’.

4b. Meer dan 50% van de aanwezige terrassen is plasticvrij; en **4a** is van toepassing.

4c. 100% van de aanwezige terrassen is plasticvrij; Of er zijn geen terrassen.

1. Plasticvrij terras

SUP staat voor Single-Use Plasticis, oftewel wegwerpplastic. De EU-richtlijn voor kunststofproducten voor eenmalig gebruik (SUP-richtlijn, EU 2019/904) sluit aan bij de doelstellingen van Het Groene Strand en verbiedt bepaalde wegwerpplastic producten. Desondanks is de uitvoering bij sommige strandpaviljoens nog niet optimaal. De Groene Strand Wimpel aanvrager dient aan te tonen welke acties strandpaviljoens ondernomen hebben op het gebied van de wering van wegwerpplastic en een tijdpad weer te geven hoe de strandpaviljoens toewerken naar een volledig plasticvrij terras. Meer informatie over het initiatief van Plastic Vrij Terras is te vinden op de website www.plasticvrijterras.com.

Voorwaarde 5. Machinale schoonmaak

Bij het schoonmaken van het strand blijft natuurlijk aanspoelsel liggen, zodat vogels hier voedsel kunnen vinden en natuurlijke duinvorming weer een kans krijgt.

5a. Op het Groene Strand is een stuk strand aanwezig dat niet meer *machinaal*¹ wordt schoongemaakt, ter verbetering van de *natuurwaarden*². De gemeente spant zich hiervoor in.

5b. Een groot deel van het Groene Strand wordt niet machinaal schoongemaakt, ter verbetering van de natuurwaarden; en **5a** is van toepassing.

5c. Het hele Groene Strand wordt niet machinaal schoongemaakt ter verbetering van de natuurwaarden.

1. Machinale schoonmaak

Bij machinale schoonmaak trekt een tractor een zeef of hark achter zich aan op plaatsen met veel aanspoelsel en afval. Deze zeef of hark gaat vijf centimeter of dieper het zand in en filtert het achtergebleven vuil eruit. Het natuurlijke aanspoelsel en alle dieren die erin en ervan leven, worden hierdoor verstoord.

Op een Groen Strand wordt altijd een deel handmatig schoongemaakt in plaats van machinaal. Zo min mogelijk of helemaal geen machinale schoonmaak zal de natuurwaarden op het strand verbeteren.

2. Natuurwaarden

Natuurwaarden verwijzen naar de ecologische kenmerken die bijdragen aan de biodiversiteit en de conditie van het strand. Enkele belangrijke natuurwaarden op het strand zijn planten, dieren en (micro-)organismen in het aanspoelsel. Het aanspoelsel is hier onderdeel van omdat aangespoelde organismen de basis vormen van het voedselweb op het strand. Ze leveren voedingsstoffen voor duinplanten om te groeien en dienen als voedsel voor onder andere vogels. In de microhabitat van het aanspoelsel leven allerlei insecten en kleine kreeftachtigen, zoals de bekende springende (maar niet stekende) strandvlooien. Daarnaast zijn meerdere soorten wintervliegen voor hun voortplanting afhankelijk van aanspoelsel. De larven dragen bij aan de vertering van de wieren, waardoor voedingsstoffen vrijkomen. Zowel de vliegen als hun larven vormen op hun beurt voedsel voor vogels.

Voorwaarde 6. Rijpaden

Door het in principe achterwegen laten van machinaal schoonmaken en het markeren van vaste rijpaden, blijven de natuurlijke processen zoveel mogelijk intact.

6a. Er zijn afspraken gemaakt door één of meerdere partijen over rijgedrag op het strand om *kwetsbare natuurzones*¹ te ontzien.

6b. Er zijn vaste rijpaden gemaakt en jaarlijks wordt de ligging van de rijpaden geëvalueerd en aangepast aan de locatie van *aanspoelselgordels*² en *embryonale duintjes*³; en **6a** is van toepassing.

6c. Er is in de vergunningen voor rijden op het strand een voorwaarde toegevoegd over waar gereden mag worden en er wordt gehandhaafd; en **6a** en **6b** zijn van toepassing.

1. Kwetsbare natuurzone

Een zone waar *aanspoelselgordels*², *embryonale duintjes*³ en/of broedgebieden zich bevinden. Deze zones zijn essentieel voor een gezond strandecosysteem.

2. Aanspoelselgordel

Een aanspoelselgordel is een strook aangespoeld natuurlijk materiaal dat door de zee is achtergelaten bij vloed en bestaat uit zeewier en resten van zeedieren, zoals krabben, schelpen en zeesterren. Het vormt een belangrijke ecologische zone die planten en dieren voorziet van voedingsstoffen en een leefgebied.

3. Embryonale duintjes

Embryonale duinen vormen het eerste stadium van duinvorming. Ze ontstaan wanneer de wind zand tegen obstakels blaast, zoals aangespoeld zeewier, schelpen of ander plantaardig materiaal, waardoor kleine zandophopingën ontstaan. Het aanspoelsel biedt niet alleen een fysiek obstakel voor zand, maar bevat ook voedingsstoffen die de groei van pionierplanten zoals Biestarwegras en Helmgras bevorderen. Deze planten helpen het zand vast te houden, waardoor de embryonale duinen verder kunnen groeien en stabiliseren. Ze vormen een natuurlijke barrière tegen erosie en beschermen het achterliggende land tegen stormvloed en zeespiegelstijging.

Voorwaarde 7. Monitoring natuurwaarden

Relevante natuurwaarden worden regelmatig gemonitord, zoals planten en dieren.

7a. Aanspoelsel uit zee en levende natuur worden minstens 6 keer per jaar gemonitord en een deelnemende partij uit de strandcommunity verwerkt de data van deze monitoring in een *database/platform*¹ naar keuze.

7b. Broedvogels worden gemonitord (*methode/middel*² naar keuze) en het broedsucces wordt bepaald door ecologen of ervaren vrijwilligers; en **7a** is van toepassing.

7c. De *Groene Strand webapp*³ wordt gebruikt en/of er is een *Strandaanspoelsel Monitoring Project (SMP) traject*⁴ actief. Een jaarlijks *monitoringsverslag*⁵ wordt opgesteld; en **7a** is van toepassing en indien broedvogels aanwezig ook **7b**.

1. Database/platform

Onder monitoringsplatforms vallen bijvoorbeeld de *Groene Strand webapp*³, het *Strandaanspoelsel Monitoring Project (SMP)*⁴ van Stichting ANEMOON, waarneming.nl,

en het Meetnet Nestkaarten van Sovon Vogelonderzoek. Monitoring kan worden uitgevoerd tijdens monitoring- of andere (educatieve) activiteiten.

2. Methode/middel (broedvogels)

De aanwezigheid van broedvogels kan worden gemonitord door het gebied regelmatig en systematisch af te zoeken op de aanwezigheid van vogels die signalen vertonen van broed- of territoriaal gedrag. Grotere gebieden kunnen gemonitord worden via de BMP-methode of de telling kolonievogels (dit laatste voor dwergsternkolonies); voor beide zijn handleidingen te vinden op de website van Sovon Vogelonderzoek. Door nesten en broedparen individueel te volgen kan het broedsucces bepaald worden, de waarnemingen kunnen bijvoorbeeld worden vastgelegd via www.nestkaart.nl. Om geen broedvogels te verstoren is het van belang dat de richtlijnen voor nestonderzoek van Sovon Vogelonderzoek worden gevolgd.

3. Groene Strand webapp

www.groenestrandapp.nl is een webapp waarmee burgers waarnemingen kunnen doorgeven van natuurwaarden, afval en menselijke activiteiten. Het gebruik ervan wordt aanbevolen.

4. Strandaanspoelsel Monitoring Project (SMP)

Het [Strandaanspoelsel Monitoring Project](#) (SMP) wordt uitgevoerd door vrijwilligers van Stichting ANEMOON. Deze lopen eens in de twee weken of maandelijks een vastgesteld traject bij laagwater over het strand. Daarbij registreren ze alle aangespoelde organismen of resten daarvan.

4. Monitoringsverslag

Een monitoringsverslag van de natuurwaarden kan worden opgesteld door leden van de strandcommunity, een bij de strandcommunity betrokken partij of de gemeente. Daarnaast kan de gemeente en/of de strandcommunity bij Stichting ANEMOON informeren naar de mogelijkheden voor het opstellen van een monitoringsverslag.

Voorwaarde 8. Monitoring afval en menselijke activiteiten

Afval en menselijke activiteiten worden regelmatig gemonitord.

8a. Afval en activiteiten van mensen¹ worden minstens 6 keer per jaar gemonitord (*monitoringsgroep/middel*² naar keuze).

8b. Afval- en activiteitenmonitoring en *handhaving*³ rapporten zijn onderdeel van een jaarlijks *monitoringsverslag*⁴; en **8a** is van toepassing.

8c. De Groene Strand webapp wordt gebruikt voor monitoring van afval en menselijke activiteiten door individuen of groepen, bij scholingsprogramma's, evenementen, landelijke teldagen en/of activiteiten; en **8a** en **8b** zijn van toepassing.

1. Activiteiten van mensen

Onder de te monitoren menselijke activiteiten vallen alle activiteiten van mensen, bijvoorbeeld wandelen en watersporten maar ook overtredingen van de toegangsregels of verstoring van de natuur door loslopende honden, strandverkeer, deltavliegers, enzovoort. Monitoring kan worden uitgevoerd tijdens monitoring- of andere (educatieve) activiteiten.

2. Monitoringsgroep/middel

Het gebruik van de Groene Strand webapp wordt aanbevolen, maar ook andere monitoringsmethoden die tijdens schoonmaakacties worden gebruikt, mogen worden toegepast.

3. Handhaving

Leden van de strandcommunity, waaronder ook strandpaviljoenhouders en bijvoorbeeld BOA's, vormen sociale controle. Meldingen van verstoringen worden gedaan via Fixi en/of de strandbeheerder wordt direct ingelicht. Bij ernstige verstoringen neemt de gemeente maatregelen.

4. Monitoringsverslag

Een monitoringsverslag van afval en menselijke activiteiten kan worden opgesteld door leden van de strandcommunity, een bij de strandcommunity betrokken partij of de gemeente. Daarnaast kan de gemeente en/of de strandcommunity bij Stichting ANEMOON informeren naar de mogelijkheden voor het opstellen van een monitoringsverslag.

Voorwaarde 9. Zonering voor recreatie

Door afspraken over zonering van recreatie krijgt de natuur op het strand voldoende ruimte.

9a. Er worden afspraken gemaakt door de terreinbeheerders (e.g. gemeente, andere (natuur)organisaties) over zonering voor recreatie (strandhuisjes, kitesurfers, ruiters, honden etc.) rekening houdend met natuur (duinvorming, broedvogels, kleine dieren in vloedmerk, zeehonden) op het strand. Dit plan wordt gedeeld en inzichtelijk gemaakt voor *andere belanghebbenden*¹.

9b. Deze afspraken worden gehandhaafd en regelmatig *geëvalueerd*².

1. Andere belanghebbenden

Belanghebbenden zijn onder andere hondenscholen en -uitlaatsdiensten, maneges, sportscholen en -verenigingen, campings, hotels en strandpaviljoens.

2. Evaluatie

De strandbeheerder en de strandcommunity evalueren of het zoneringsplan aangepast moet worden, bij voorkeur iedere twee jaar. Centraal daarbij staat de overweging of de aanwezige natuurwaarden gebaat zouden zijn bij een aanpassing.

Een jaarlijks monitoringsverslag zou hierbij nuttig kunnen zijn. Zie voorwaarden 7 en 8.

Voorwaarde 10. Maatregelen omtrent broedvogels en zeehonden

Wanneer het strand geschikt is voor *broedvogels*¹ en/of *zeehonden*, worden maatregelen genomen.

10a. Er zijn beschermende maatregelen genomen om rust te genereren voor vogels en/of *zeehonden*². Zoals bijvoorbeeld het aanwijzen van hondenlosloopgebied en/of sportgebied ver van de zone voor vogels/zeehonden en het informeren van mensen.

10b. Er zijn beschermende maatregelen genomen om rust te generen in het *broedseizoen*³ voor broedvogels op het strand. De afzetting van het *broedstrand*⁴ is fysiek zichtbaar op het strand. Deze afzetting kan permanent of tijdelijk zijn gedurende het seizoen dat dit nodig is.

Algemene toelichting bij de criteria van voorwaarde 10:

Deze voorwaarde is alleen van toepassing op stranden waar broedvogels en/of zeehonden voorkomen. Als het strand niet geschikt is voor broedvogels en/of zeehonden, dient de Groene Strand-aanvrager in de aanvraag op te nemen welke maatregelen zullen worden genomen om (een stuk van) het strand beter geschikt te maken voor broedvogels en/of zeehonden. Indien er helemaal geen kansen zijn voor broedvogels en/of zeehonden, dient de Groene Strand-aanvrager toe te lichten waarom dit het geval is.

1. Broedvogels

Broedvogels zijn vogelsoorten die in een bepaald gebied broeden, wat betekent dat ze daar eieren leggen en hun jongen grootbrengen. Mogelijke broedvogels op het strand zijn o.a. Bontbekplevier, Strandplevier, Dwergstern en Scholekster. Zij leggen hun eieren in een kuiltje in het zand, wat ze kwetsbaar maakt voor menselijke verstoring en vertrapping.

2. Zeehonden

Zeehonden liggen op het strand om hun lichaamstemperatuur te reguleren en energie te besparen. Verzwakte of gewonde dieren rusten er om aan te sterken. Moederzeehonden werpen hun pups op zandbanken of stranden en zogen ze daar. De geboorteperiode verschilt per soort:

- Gewone zeehond: geboorte van juni tot juli, zoogtijd vier weken.
- Grijs zeehond: geboorte van december tot januari, zoogtijd drie weken. Daarna blijven pups nog drie weken op het strand om te verharen en aan te sterken.

3. Broedseizoen

Het broedseizoen is de periode waarin vogels hun eieren leggen, uitbroeden en hun jongen grootbrengen. Dit seizoen varieert per vogelsoort en regio, maar loopt voor strandbroedvogels meestal van eind maart t/m begin augustus. Tijdens het broedseizoen zijn veel vogels extra kwetsbaar. Daarom gelden er in natuurgebieden vaak regels om verstoring te voorkomen, zoals toegangsbeperkingen en losloopverboden voor honden.

4. Broedstrand

Een broedstrand is een strand waar vogels in rust kunnen broeden en voedsel zoeken, doordat er niet machinaal wordt schoongemaakt en er weinig menselijke verstoring is. Omdat stranden vaak drukbezocht worden door mensen, is het vrijwel altijd noodzakelijk om het broedstrand tijdelijk af te sluiten of om afzettingen te plaatsen, voorzien van informatieborden. Strandbroedvogels hebben zowel onverstoorde hogere delen van het strand nodig om hun nesten te maken, als natte delen waar kuikens naar voedsel kunnen zoeken.